

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU
ȘI AL EPISCOPIILOR CLUJ ȘI ORADEA

Abonamentul
pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorități și străinătate Lei 50. De sprânză Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele și corespondența
se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor
un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Nr. 1502/1954

Nicolae,

din Indurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al românilor ortodocși din Ardeal, Crișana și Maramurăș

Iubiului cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos

„Nimeni, care-și pune mâna pe plug și caută înapoi, nu este vrednic de împărăția lui Dumnezeu”

Luca 9, 62.

Iubiții mei fii sufletești,

Peste câteva zile primăvara mult dorită, vine din nou peste meleagurile scumpei noastre Patrii. După o iarnă grea, primăvara se va așterne cu bucuriile ei peste întreaga fire. Viața începe din nou să pulseze cu toată puterea, câmpurile în curând vor fi înverzite, iar scumpii noștri țărani muncitori vor pune din nou brațele lor vânjoase pe uneltele de muncă, ogoarele se vor acoperi cu brazdele adânci, peste care cântecul vesel al ciocărliei va răsuna din nou, înfrățit cu cântecul muncii, întregului nostru popor harnic și muncitor.

Iubiții mei fii sufletești,

Ne aflăm în marele Post al Paștilor, timp de pregătire pentru minunatul praznic al Învierii Domnului, care cade în miezul primăverii.

Mână în mână cu primenirea sufletească, merge în fiecare primăvară — pentru drept credincioșii creștini, dela sate mai ales — grija pentru cele trebuincioase traiului pe un an întreg. Trebuie să ne gândim la ea, ca oameni și ca creștini. Au, oare, nu-i cerem Părintelui ceresc, fără contenire, în rugăciunea pe care Hristos-Mântuitorul ne-a învățat s'o rostim într-o frângere de inimă: „Piinea noastră cea de toate zilele, dă-ne-o nouă astăzi” (Mat. 6, 11). Iar prin „piine”, noi înțelegem, toată hrana trebuincioasă organismului nostru — care dacă o avem mai ușor ne putem îndeplini obligațiunile noastre nu numai trupește, ci și sufletește.

Iubiții mei fii sufletești,

Cărmuirea noastră de stat s'a îngrijit din vreme ca toate cele necesare pentru desfășurarea cu succes a campaniei agricole de primăvară, să fie puse la rândul lor, ca astfel această campanie să se

îndeplinească la timp și în cele mai bune condițiuni.

S'a putut vedea din anii trecuți, că acei țărani muncitori, care au urmat sfaturile și îndrumările date de autoritățile de stat, au reușit să obțină recolte din cele mai bogate, spre bucuria lor și a tuturor celor ce muncesc, dela orașe și sate. Astfel de exemple nu lipsesc nici din cuprinsul Regiunii noastre.

Trebuie în primul rând să se țină seama, că timpul pentru noua campanie de primăvară, este scurt, din cauza prelungirii iernii, și mai ales din cauza zăpezilor mari, căzute în decursul lunii Februarie; de aceea Vă îndemnăm cu indemnul dumnezeescului Apostol Pavel, care zice: „Răscumpărați vremea...” (Efeseni 5, 16).

De aceea se cuvine ca toți credincioșii noștri, cetățeni vrednici și conștienți ai scumpei noastre Republici Populare Române, să-și pună în rând ultimele lucrări pregătitoare în vederea însămănțării de primăvară, în pragul cărora ne aflăm.

Repararea uneltelor agricole, selecționarea semințelor, încercarea lor de germinație, îngrijirea specială a animalelor de muncă, să fie în aceste puține zile — până la începerea muncilor agricole — preocuparea de căpetenie a tuturor.

Iar atunci, când pământul se va svânta suficient, să are fiecare deodată, la munca sa, neuitându-se vorba din bătrâni, care zice: „Totdeauna lucrul tău, să-l începi cu Dumnezeu!” — împlinind totodată și cuvântul Mântuitorului nostru Iisus Hristos; „Iată a ieșit sămânătorul să samene sămânța sa”... (Mat. 13, 3).

Trebuie apoi ca pământul să fie și bine lucrat și cu drag lucrat, ca nu cumva semințele bine alese și tratate, să se întâmple să cadă pe piatră, în spini, în drum bătătorit — adică în pă-

mânt rău lucrat și astfel să piară și rod să nu poată aduce.

Ca bunul Dumnezeu să trimită binecuvântarea Sa, peste osteneala brațelor voastre, se cere ca toate muncile agricole ce le veți face, să fie făcute la timp, așa cum vor arăta autoritățile de stat, fiecare bob să ajungă în pământ bine lucrat, îngrășat după necesități, spre a putea recolta la vremea rânduită, roduri bogate.

Cel ce așa va face, să fie sigur că va strânge recolte bogate, mărindu-și nu numai veniturile proprii, ci va ajuta prin fapta sa, pe toți oamenii muncii, dela orașe și sate.

Republica noastră populară, are conducători încercați, pricepuți, oameni din popor, care cu cea mai mare dragoste se străduiesc pentru binele obștesc, pentru ca ogoarele noastre să aducă rod bogat, iar uzinele și fabricile să producă cât mai mult.

Această stăpânire vrea pace și bunăstare pentru toți cei ce muncesc, cu brațele și cu mintea. Ea vrea pace, fiindcă numai într'un climat al păcii, se poate construi viața fericită și mulțumită a tuturor.

De aceea așa cum a făcut și anii trecuți, așa și în acest an, vine din nou în ajutorul celor ce muncesc, nu numai dela orașe — din uzine și fabrici, ci și a ostentitorilor de pe ogoare.

Tractoarele S.M.T.-urilor, vor lucra nu numai pe terenurile agricole ale Gospodăriilor de Stat, Gospodăriilor Colective, Întovărășirilor Agricole, ci și pe terenurile țărânimii cu gospodării individuale.

Spre a Vă ajuta cât mai mult, s'au repartizat și se vor trimite la sate, ingineri agronomi, tehnicieni și tot felul de specialiști în agricultură, care vor îndruma și coordona toate muncile agricole, spre a Vă putea îndeplini cu cinste și la timp, toate muncile.

La această grije a stăpânirii de stat, nu ne indoim că toți veți răspunde cu dragoste și ascultare.

Îndatorirea de a săvârși la vreme și în cele mai bune condițiuni lucrările agricole de primăvară, a devenit o datorie înalt patriotică pentru toți cetățenii Patriei noastre, prin publicarea „Hotărârii Consiliului de Miniștri a R. P. R. cu privire la pregătirea și executarea

(Continuare în pag. 2)

(Urmare din pag. 1)

la timp și în bune condițiuni a lucrărilor agricole din primăvara anului 1954".

Prevederile acestei hotărâri, Vă stătuim și Vă îndemnăm să le citiți cu luare aminte, să cereți deslușiri dela cei care sunt incredințați cu popularizarea lor și mai ales să le împliniți și să arătați păstorilor, fără preget și fără scăzământ datoriei lor, ca buni creștini și buni cetățeni ai Patriei noastre iubite, de a aplica întocmai măsurile ce se iau de autoritățile locale în aplicarea hotărârii.

Pământul roditor al țării noastre, adăpat din belșug cu mustul zăpezilor, vă așteaptă la muncă. Faceți așa cum ar face bunul nostru Mântuitor, Hristos Domnul, dacă ar fi în locul vostru. Știți că la pilda sămănătorului, s'a asemănat pe Sine, cu sămănătorul. Faceți și voi la fel. Iar de nu aveți sămânță bună, schimbați-o fără preget cu sămânța bună. Organele de stat au dispozițiuni precise în această privință dela Guvern, să facă acest schimb numai decât și fără nici o plată în bani, sau în natură. Iar în ce privește sămănatul, părăsind practicile vechi, dăunătoare, să se aplice metodele înaintate ca: sămănatul în cuiburi dispuse în patrat la porumb, sfeclă, floarea soarelui și cartofi.

Lucrătorul harnic, nu numai sămăna sămânță, ci mai face toate celelalte lucrări de primăvară. El cercetează pomii din grădina, îi curăță de omizi, de coaja învechită sub care se ascund tot felul de boli dăunătoare; sădește via, o împrejmuește cu gard, o înzestrează cu toate cele trebuitoare, ca să dea roada ei la vreme și din belșug (Mat. 21, 33). Nu-și uite de grădina de zarzavat, care-i îndestulește hrana familiei pe un an de zile. Pentru zarzavaturi, răsadurile să se planteze în ghivece nutritive așa cum îndeamnă hotărârea.

Iubiții mei fii sufletești,

Știm că vor fi între voi și de aceia, care sunt mai lipsiți. Ajuțați-vă unul pe altul. Încă din vechime, oamenii puneau laolaltă brațe de muncă, unelte și vite și astfel ieșeau la liman.

Astăzi, Statul sprijinește orice întovărășiri, dând plugarilor care se întovărășesc sprijin bun și grabnic, în semințe, mașini și unelte.

Folosiți-vă de acest sprijin, bine știind, că: „Mai fericiți sunt doi laolaltă, decât unul, fiindcă au răsplata bună pentru munca lor” (Efes. 4, 9).

Iubiții mei fii sufletești,

Patria așteaptă dela noi toți, să ne facem datoria, spre a se ajuta prin munca noastră, binecuvântată de bunul Dumnezeu, la un mare belșug de produse alimentare, spre satisfacerea necesității de hrană a întregului popor.

Suntem convinși pe deplin că așa cum ați răspuns în trecut la chemarea autorităților noastre de Stat, ca și la stăruirile noastre îndemnuri și de data aceasta, toți fiii noștri sufletești, vor ști cu prisosință să-și îndeplinească datoriile lor cetățenești.

Fiți ca albinele harnice, care culeg cu mîgală, mierea gustoasă a florilor. Ascultați pe conducătorii voștri și atunci „fiecare va primi răsplata, după osteneala sa” (I Corinteni 3, 8).

Dreptar de credință

Preoțimea noastră a primit cu mare bucurie și deosebită satisfacție „Învățătura de credință creștină ortodoxă”, carte mult așteptată. Și cu adevărat ea corespunde tuturor așteptărilor. Ea cuprinde „pe scurt și pe înțelesul tuturor adevărilor de credință ale Sfintei noastre Biserici” (p. III). Ea este „un dreptar de credință și de viață creștină”, care poate fi folosit și de preoți în lucrarea de catehizare a credincioșilor și de credincioși, care doresc să cunoască adevăratele de credință ortodoxă și să-și desăvârșească viața duhovnicească (p. IV). Ea oglindește fidel și deplin învățătura dogmatică, liturgică și morală a Bisericii noastre, într'o expunere concisă și clară.

De fapt dela „Mărturisirea Ortodoxă” a lui Petru Movilă, Biserica noastră n'a mai avut o carte reprezentativă, în care să fie concentrată toată învățătura ei. Produs al teologiei ortodoxe de acum trei sute de ani, expresie a conștiinței bisericești de atunci și potrivită nevoilor Bisericii Ortodoxe din vremea aceea, „Mărturisirea Ortodoxă” a lui P. Movilă — care trei sute de ani ne-a fost dreptar de credință ortodoxă — nu mai corespundea nevoilor actuale ale Bisericii noastre și nici nivelului, la care se află acum teologia ortodoxă. Dovadă e faptul că „Mărturisirea Ortodoxă” nu mai era folosită în parohii, decât sporadic, tinzându-se să fie înlocuită de o mulțime de „Catehisme” — tipărite de diferiți slujitori ai Bisericii. Apariția acestor „Catehisme” arăta clar nevoia unui nou dreptar de credință ortodoxă, care să corespundă cerințelor preoților și credincioșilor noștri și este semnificativ faptul că această nevoie a Bisericii a putut fi împlinită abia acum. E în aceasta mărturie nu numai a deplinei libertăți de care se bucură Biserica în statul nostru de democrație populară, ci și a justei orientări a conducerii bisericești și a teologiei noastre, puse în slujba obștei dreptmăritoare. Nu se mai lucrează în domeniul teologic anarhic, fiecare teolog cu preocupările și cu velleitățile lui, căci se lucrează cu forțe înmănușate și pentru satisfacerea cerințelor Bisericii, clerului și credincioșilor.

Astfel „Învățătura de credință creștină ortodoxă” este operă comună, isvodită din împreunălucrarea mai multor condeie competente. De aceea și este cu adevărat o lucrare reprezentativă și corespunzătoare întru totul scopului ei.

Spre a marca legătura cu „Mărturisirea Ortodoxă” a lui Petru Movilă, s'a păstrat împărțirea materiei după modelul acelei mărturisiri. Dar câtă distanță dela una la cealaltă! Nu numai ca volum, dar și calitativ. E distanța dintre teologia ortodoxă a sec. al XVII și teologia ortodoxă a sec. XX. Distanța aceasta de trei secole, nu e o distanță pur temporală, căci aceste se-

Sămănându-Vă ogoarele bine și la timpul stabilit, veți culege aurul holdelor, belșugul fericirii și păcii sufletelor și trupurilor noastre.

Odată cu aceste îndemnuri folositoare împărtășindu-Vă cu părintească iubire, arhierestile noastre binecuvântări, am rămas, al vostru al tuturor de tot binele voitor

Sibiu, la 6 Martie 1954.

† NICOLAE,

Arhiepiscop și Mitropolit

cole au reprezentat un progres continuu al teologiei ortodoxe. „Învățătura de credință creștină ortodoxă” reflectă acest progres al teologiei ortodoxe române. Ea este mărturisirea de credință a unei Biserici cu o bogată viață duhovnicească și teologică. Desigur și în „Mărturisirea Ortodoxă” din 1642 găsim înfățișată pe scurt învățătura Bisericii noastre cu citate din Sf. Scriptură și din Sfinții Părinți (mai puțin), într'o formă simplă, accesibilă ori căruia credincios, dar „Învățătura de credință creștină ortodoxă” desfășoară această învățătură cu mijloace superioare și pe un plan mai înalt.

Planul este logic ordonat: după o Introducere, în care se tratează despre revelația divină cuprinsă în Sf. Scriptură și Sf. Tradiție, urmează partea I-a, care prezintă adevăratele de credință (Dogmatica), partea II-a, care expune formele de rugăciune (Liturgica) și partea III-a care prezintă învățătura morală ortodoxă. Astfel e trecut în revistă întreg tezaurul învățăturii și vieții creștine ortodoxe. Aici credinciosul află expusă pe scurt toată doctrina Bisericii noastre. E un conținut mult mai bogat decât al „Mărturisirii” lui Petru Movilă. Întreaga învățătură este bazată pe citate din Sf. Scriptură și Sfinții Părinți. Expunerea este clară și concisă. Din punct de vedere al simplității și vioiciunii expunerii, partea II-a (Liturgica) ni se pare cea mai reușită. Partea I (Dogmatica), este mai grea, după cum sunt și problemele pe care le expune. Cu astfel de calități de fond și formă e firesc ca „Învățătura de credință creștină ortodoxă” să fi avut o primire așa de bună în sânul clerului și credincioșilor noștri. E cartea care corespunde deplin nevoilor Bisericii noastre.

Având în vedere că „Mărturisirea Ortodoxă” a lui Petru Movilă, desăvârșită în discuțiile dela Kiev și apoi în cele dela Iași, a devenit carte simbolică a întregii Biserici ortodoxe și „Învățătura de credință creștină ortodoxă”, prin punerea ei în discuția tuturor Bisericilor ortodoxe autocefale, poate deveni carte simbolică a întregii Biserici ortodoxe, cartea reprezentativă a Ortodoxiei. Prin aceasta teologia ortodoxă română se arată demnă urmașe a marelui ei înainte mergător P. Movilă și Biserica ortodoxă română vrednică de luminatele ei tradiții.

T. R.

La ultima conferință administrativă din anul 1953, a preoților din raionul Reghin, P. C. Prot. M. Ciobanu și-a manifestat satisfacția pentru bogata activitate desfășurată de preoții acestui protopopiat pe teren bisericesc și social, în lucrarea de consolidare a reintegrării bisericești și în lupta pentru pace. Toți preoții au prezentat rapoarte de activitate, în care s'au reflectat realizările lor din parohii. În conferință s'au prelucrat următoarele probleme: sarcinile preoților în alegerile de deputați al Sfatului Popular regional, raionale și comunale și în popularizarea Hotărârilor Guvernului privitoare la ridicarea nivelului de trai a poporului muncitor (reducerea impozitelor, contractările de animale, stabilirea cotelor ș. a.) Au participat la discuții preoții: Gh. Cunesco, V. Oprea, I. Jeleru, V. Usec, Gr. Ungur, N. Ciurea, M. Bucur, N. Stoicescu, Gh. Pop ș. a. Astfel s'au lămurit probleme ca: colaborarea cu organele locale ale puterii de stat, sprijinirea acțiunilor de folos obștesc, catehizarea, administrarea cununiei a 2-a, folosirea lumânărilor de ceară. În încheiere P. C. Prot. M. Ciobanu a îndemnat preoțimea de a fi mereu alături de poporul muncitor și de năzuințele lui.

Învățătura de credință creștină ortodoxă

Cu aprobarea Sf. Sinod al Sfintei noastre Biserici și cu binecuvântarea și aleasa purtare de grijă a I. P. S. Patriarh Justinian, Institutul Biblic, a tipărit „Învățătura de credință creștină ortodoxă”. Avem acum mijlocul și normativul Îmbisericii și catehizării obștești din Biserică. Sfântul Sinod ne-a pus la dispoziție acum dreptarul de credință și de viață creștină, atât de așteptat și dorit, atât de slujitorii Bisericii, cât și de credincioșii ce doresc să cunoască învățăturile și adevărurile dreptei credințe, să se desăvârșească în privința vieții duhovnicești.

Pentru a sublinia după cuviință valoarea și importanța acestei lucrări de doctrină, trăire și viață bisericească, precum și folosul practic în activitatea duhovnicească de catehizare, lăsam să se vadă cuprinsul ei. În introducere se vorbește despre: adevărul mântuirii și grija cea mare a creștinului de mântuirea sufletească; descoperirea dumnezească cu cele două căi: a firii și a credinței prin care cunoaștem existența și însușirile lui Dumnezeu, descoperirea prin credință pe căi externe (semne minunate) și interne prin inspirație, cele trei etape ale descoperirii, semnele adevăratei descoperiri. Problema „Despre Sfânta Scriptură cuprinde ce este ea, cărțile canonice ale întregii Scripturi, însemnătatea „Evangheliilor” a „Apostolului”, dovezile împărțirii Sf. Cărți condițiile dreptei tălmăcirii a ei.

Problema „despre Sf. Tradiție” tratează—originea, dezvoltarea ei, legătura între cele două izvoare de revelații și între Biserică și Tradiție, cuprinsul Sf. Tradiției, progresul ei, datorită creștinilor față de Tradiția sfântă, condițiile și semnele tradiției autentice, ce este un sinod ecumenic cum fixează el o învățatură de credință.

Partea I despre credință cuprinde: Ce este Simbolul credinței, de ce, unde și cine l-a formulat, cele 12 articole ale crezului, cu explicarea fiecărui articol. Primul articol: Învățătura despre Dumnezeu tratează — Existența, Ființa și însușirile lui Dumnezeu, Sf. Treime, existența, consubstanțialitatea trinitară, însușirile deosebitoare ale fiecărei persoane treimice.

Despre Dumnezeu Tatăl, cu lucrarea externă creațională și pronietoare. Dumnezeu Fiul, cu motivele și întrupării, pregătirea venirii în trup a celei de a doua persoane dumnezeiești, explicarea articolului II din Crez. În articolul III se lămurește taina întrupării, unirea ipostatică, cu combaterea învățăturii rătăcite despre „Frații Domnului”. Articolele IV—VII cuprind: Pătimirile, Răstignirea, Moartea, Învmormântarea, Învierea, Înălțarea, A doua venire.

Articolul VIII vorbește despre Duhul Sfânt, combaterea lui „Filioque”, necesitatea lucrării Sf. Duh pentru desăvârșirea mântuirii omului, ființa harului, darurile și roadele Duhului Sfânt, har, credință și fapte bune. Partea IX. Învățătura despre Biserică cuprinde: definiția, legătura dintre Hristos și Biserică Sa, prezența Domnului Iisus în Biserică prin cele trei funcțiuni și slujiri dumnezeiești, însușirile Bisericii, exercitarea autorității supreme în Biserică prin sinoadele locale sau ecumenice. Articolul X Sfintele Taine, definiția și învățatură despre fiecare din cele 7 Taine ale Bisericii, instituirea lor, condițiile primirii și efectele lor.

În articolul 11 și 12 tratează despre Viața viitoare, Judecata particulară, rai, iad, rugăciunile pentru morți, prea cinstita Sfânta Fecioară, cinstirea Sfinților, a sf. moaște, a icoanelor, semnele premergătoare celei de a doua venire, felul în care vor fi trupurile celor înviați, felul judecății ultime, pedeapsa veșnică și fericirea veșnică.

Partea II despre Nădejde cuprinzând: Despre Rugăciune, rugăciunea particulară, explicarea rugăciunii domnești, rugăciunea obștească a Bisericii, rostul și folosul ei, Cultul divin, Sf. Liturghie, Slujba Sf. Taine, Ierurgii, Sărbători, Posturi, cu

bogate explicații. În special se dă o mare atenție Cultului Ivin, public și Sfintei Liturghii și explicării lor.

Așa se vorbește despre: definiția jertfei, instituirea Sf. Euharistii, explicarea celor trei părți a Sf. Liturghii, rostul anaforii, puterea rugăciunilor liturgice, pregătirea și participarea creștinilor la Sf. Liturghie, folosul cântării obștești în biserică. Interesante probleme liturgice găsim și în capitolul „Despre Slujba Sf. Tainei” rostul nașilor la botez, datorile lor față de fiii, însemnătatea lepădărilor și a împreunărilor cu Hristos, ce este și ce închipuiește ungerea cu Sf. Mir, cum să se facă mărturisirea păcatelor, când și de câte ori se cuvine a se împărtăși credincioșii cu Sf. Taine, pregătirea sufletească și trupească pentru împărtășire, hirotonie și hirotesie, când nu se pot face nunți, rânduala logodnei, rostul inelelor, al nașilor, însemnătatea cununilor, a paharului gustării, înconjurarea rituală a mesei, nunta a II-a, a III-a, oprirea nunții a IV-a, sfaturi către miri, despre timpul săvârșirii Sfântului Maslu, cine poate săvârși slujba Sf. Maslu, despre lucrurile trebuitoare la această Sf. Taină.

Capitolul Despre Ierurgii arată, definiția, rostul, scopul și roadele lor, Sfințirea Apei, Ierurgii în legătură cu nașterea, cu sfârșitul anului, grija pentru cei adormiți întru nădejdea învierii, cu toate practicile creștinești în legătură cu cultul morților, zilele și rostul parastaselor, temeiurile statornicirii lor, Acatiste, Paraclise, Sărbători, Posturile rânduite de Biserică.

Partea III. Despre Dragoste cuprinzând principiile și problemele de morală creștină. Capitolul Dragostea creștină arată: ce este ea, către cine trebuie îndreptată, cum trebuie să fie adevărata dragoste, roadele ei, ce cuprinde legea N. T. și a V. T. legi omenești: bisericești și civile. Capitolul Despre poruncile Bisericii, explică cele nouă porunci bisericești. Capitolul Despre conștiința morală cuprinde: definiția, lucrarea ei, datorita noastră față de conștiință, voia liberă a omului, felurile faptelor omenești și cunoașterea lor. Capitolul despre virtuți ne arată ce sunt ele și roadele lor, împărțirea virtuților, explicarea celor patru virtuți morale: înțelepciunea, dreptatea, cumpătarea și bărbăția. Capitolul Despre păcat tratează: definiția, originea păcatului, ispite, mijloace și metode de a le birui, despre viciu, pedeapsa păcatului, felurile și împărțirea păcatelor: capitale, împotriva Duhului Sfânt, strigătoare la cer și urmările lor grele pentru noi.

În capitolul cele 10 porunci ni se explică înțelesul și cuprinsul Decalogului. După ce ne arată datorile creștinului către Dumnezeu, către sine și aproapele, urmează capitolele și problemele morale: Familia, Statul, Biserică și Explicarea celor nouă fericiri ale Mântuitorului cu care se încheie valoroasa Carte oficială de învățatură ortodoxă a Bisericii noastre. Dela început trebuie să subliniem că această carte normativă, simbolică de temelie a Bisericii noastre, care lămurește întreaga învățatură ortodoxă, poartă pecetea seriozității, a muncii și creații în primul rând a I. P. S. Patriarh Justinian, care a întocmit planul lucrării și a revizuit-o la sfârșit, precum și a celor 2 comisii de profesori de Teologie dela București în frunte cu I. P. S. Mitropolit Firmilian al Olteniei, P. S. Antim al Buzăului ș. a.

Noua Carte de învățatură a Bisericii noastre, este o lucrare de mare preț, care umple un gol adânc simțit în lumea teologică: este Cartea teologică de temelie a Bisericii noastre. Ea păstrează aceeași împărțire a materiei după Cartea simbolică ortodoxă a lui P. Movilă „Mărturisirea Ortodoxă”, dar într-o formă mult mai bogată, dezvoltând multe probleme care erau tratate pe scurt în mărturisirea de credință dela

Iasi, Noua Carte expune dogmele Ortodoxiei în trei părți, după virtuțile de bază ale credinței și moralei creștine: credința, nădejdea și dragostea. La Partea I are 374 întrebări și răspunsuri; partea II-a 304 și a III-a 253, în total 931 de întrebări și răspunsuri față de cele 261 câte are vechea „Mărturisire Ortodoxă”.

Noua carte de învățatură, pe lângă părțile comune cu „Mărturisirea Ortodoxă” care părți sunt însă mult mai dezvoltate și mai aprofundate, are în plus față de lucrarea lui Petru Movilă următoarele: Introducerea de 36 pagini, Partea liturgică și de rândului bisericești cuprinzând aproape 100 pagini. Explicarea slujbelor bisericești, a Sf. Liturghii, a Ierurgiilor, sunt lucruri cu totul noi și netratate în „Mărturisirea Ortodoxă” și în nici un catehism românesc apărut până acum. În plus față de „Mărt. Ort.” sunt iarăși capitolele și întrebările speciale: de pildă în doctrina despre mântuire se insistă mult asupra unui element și factor important în procesul soteriologic: faptele bune; deasemenea și despre așa zisii „Frați ai Domnului”.

Ceea ce caracterizează în special Cartea de învățatură ortodoxă apărută acum este abundența temeiurilor și citațiilor din Sf. Tradiție, literatura patristică, pe lângă cele din primul izvor al revelației divine. Citatele din Sfânta Scriptură au fost redactate toate după traducerea oficială a Sf. Sinod, azi în uz. Citatele din Sf. Părinți sunt făcute în mod științific și obiectiv, după texte critice și în traducere corectă. Au fost revizuite cu mare grijă. Lucrarea prezentată aici, este o carte de mare valoare și real folos, atât pentru preoți cât și pentru credincioșii Bisericii noastre. Ea lămurește întreaga doctrină ortodoxă și fixează poziția Ortodoxiei atât față de catolicism, cât mai ales față de protestantism și neoprotetantism. E o lucrare unică în Ortodoxie și prima încercare în lumea ortodoxă de a continua tipărirea cărții simbolice ortodoxe a lui P. Movilă, precum și de a o dezvolta, completa și desăvârși în privința conținutului. Ea stă și la temelie catehizării bisericești actuale, cuprinzând bogat material catehetic și toate problemele dogmatice, morale, liturgice și de rânduală și viață bisericească, socotite necesare pentru instruirea și îndrumarea creștinilor pe calea mântuirii.

Până acum n'au avut pentru credincioșii un catehism. Aveam unele manuale de genul acesta dar și acestea incomplete, care erau lipsite cu desăvârșire în special de partea liturgică în centrul căreia se așează Sf. Liturghie, cu explicarea ei pe înțelesul credincioșilor. Acum avem în noua carte de învățatură, mai mult decât catehismul, Să răsplătim munca ostentitorilor, prin folosirea ei în opera de catehizare, dacă dorim să avem credincioși trăitori al învățaturii ortodoxe a Bisericii sobornicești și apostolice a Răsăritului.

Pr. Nicolae Popescu-Dobricani

Centenarul lui Ciprian Porumbescu, popularul nostru compozitor, s'a comemorat la Institutul Teologic din Sibiu prin două festivități: la 7 Iunie și 8 Noembrie 1953, piesele fiind executate de studenții teologi, sub conducerea profesorului Gh. Șoimă și M. Șesan. O similară comemorare a organizat-o profesoara Vera Mora, sora prof. M. Șesan, la Praga, în zilele de 12 Iunie, 12 Octombrie și 29 Noembrie 1953, programa cuprinzând cele mai alese piese din compozițiile neuitatului Ciprian. Partea de voce a fost susținută de prof. Vera Mora și Stanislava Sveikovska, partea de vioară de Karel Kazda, cea de pian de Alois Suchy, iar prezentarea concertelor a făcut-o Svatopluk Roudny. Concertele s'au bucurat de succes deplin, piesele fiind bisate; la ultimul concert au participat peste 2000 de persoane, umplând până la refuz sala Căminului cultural din Praga 2.

Un dar prețios

De curând ne-a sosit la oficiile parohiale cartea: „Învățătură de credință creștină ortodoxă”. Cu nespūsă bucurie și mulțumire sufletească am citit din comoara ei de învățătură. Mărturisesc că în afară de lectura Sf. Scripturi și de săvârșirea dumnezeieștii Liturghii n'am cunoscut o îndeletnicire care să reverse mai multă lumină și bucurie în sufletul meu decât lectura acestei cărți.

Apariția ei o socotim cu adevărat ca darul cel mai de preț pe care l-a făcut Sf. Sinod preoților și credincioșilor Bisericii noastre și ca pe cea mai aleasă floare din cununa bogată a activității Prea Fericitului Patriarh Justinian.

Dela apariția „Mărturisirii Ortodoxe”, operă a marelui Mitropolit Petru Movilă și a Sinodului dela Iași 1642, Biserica ortodoxă nu a avut o carte mai cuprinzătoare, reprezentativă și îndreptătoare a vieții credincioșilor pe calea mântuirii, decât cartea „Învățătură de credință creștină ortodoxă”.

În ea se află răspuns clar, cuprinzător, adânc și totuși înțeles de mîntea care se apleacă cu credință asupra lor, la 931 de întrebări privitoare la adevărurile de credință precum și la mijloacele de întreținere a duhului de credință, nădejde și iubire de Dumnezeu și de oameni. Nu sunt răspunsuri reci, stereotipe, ci pline de viață, din izvorul Sf. Scripturi și înărit cu mărturiile clasice din scrierile Sf. Părinți. Și toate acestea înfățișate într-o limbă curgătoare și limpede ca un cristal.

Nu este în intenția noastră să stăruim asupra valorii intrinsece a acestui monument al literaturii noastre religioase. Vrem numai să ne exprimăm bucuria și recunoștința întâlnirii cu el, precum și să însemnăm câteva îndatoriri care ne leagă de apariția acestei cărți.

Cartea este în același timp, spune în „Cuvântul înainte” i. P. S. Patriarh Justinian, și un Catehism, „punând la dispoziția credincioșilor sf. noastre Biserici, elementele de care au nevoie, pentru o pregătire și îndrumare duhovnicească temeinică, în scopul de a deveni buni credincioși ai Bisericii noastre și devotați cetățeni ai Patriei noastre”.

Ce urmează de aici? Socotesc că ar fi păcat din partea slujitorilor altarului Bisericii noastre dacă ar vedea în „Învățătura de credință creștină ortodoxă” numai o carte pentru bibliotecă și dacă nu ar face din ea o călăuză în activitatea pastorală. Căci pe cât de necesară a fost apariția ei, pe atât de imperios necesară este cunoașterea ei. Credincioșii noștri pot afla aici care sunt adevărurile de credință mântuitoare, ce trebuie să facă și cum să se poarte ca să-și poată ajunge ținta, adică mântuirea. Păstrez și acum în minte chipul unui credincios, pe care l-am întâlnit în primii ani de păstorie într-o parohie de munte, la care am găsit alături de Cartea de rugăciuni Mărturisirea Ortodoxă a lui Petru Movilă.

„Învățătura de credință creștină ortodoxă” se cuvine să aibă rol de căpetenie și îndrumare în viața duhovnicească a credincioșilor noștri. Nu ne îndoiim că în curând va apare ediția a doua și că cucernicii frați slujitori ai altarului vor scoate din ea ca dintr-o fântână adevăruri și sfaturi mântuitoare pentru cei incredințați spre păstorie.

Părintele Vasile

Preotul T. Bodogae din parohia Lazaret-Sibiu a continuat, prin contribuția credincioșilor, lucrările de desăvârșire a aspectului interior al bisericii. Astfel biserica aceasta, biserică nouă, devine una din cele mai frumoase biserici de enorie din Sibiu. Lucrările făcute la stâlpi, la pardoseală, etc., se remarcă printr'un distins gust artistic, bisericesc.

CÂNTEC DE PACE

*Pace sfântă, armonie, cânt de vrajă 'ntre cântări
Beat de ritmul tău de slavă îmi port visul pe cărări
Eu te văd așa de 'ntinsă pe câmpia omenirii
Că învâluie tot destinul și chiar intri 'n legea firii.*

*Ce acorduri fermecate porți în magicu-ți cuvânt!
Ele îmi pătrund în suflet și-ași vrea veșnic să le cânt,
Să se-audă 'n depărtare, pân' la stelele de foc,
Munți, pădure și cu oameni să le cânte la un loc.*

*Tu ai propagat, Iisuse, milă, pace și iubire
Peste înireaga creatură, peste întreaga omenire,
Și cuvântul Tău îndemn e — doar pentru frățietate.
Să piară fărădelegea celor ce război vor, moarte!*

*Iară noi, cei ce primit-am a Ta pace și iubire,
Suntem azi în oastea mare — a milioanei de nume,
Ca luptând suflet la suflet într'o măreață unire,
Imnul păcii întotdeauna să răsună peste lume.*

D. Popa

SUB BOLTA ORTODOXIEI

Sufletul credincioșilor din Ardeal, născut ortodox și crescut 1500 ani în Biserica mamă, nu putea fi alterat de vitregia vremurilor. Credincioșii au păstrat neschimbată legea strămoșească, credința ortodoxă cu care au trăit și s'au mângâiat străbunii noștri.

La 1700, când Viena habsburgică avea stăpânire asupra noastră, s'a făcut o desbinare prin care s'a spart unitatea noastră sufletească și am fost înjugați la jug strein. Desbinarea aceasta religioasă a umbrat dragostea dintre fiii aceluiaș neam. Mai bine de două veacuri, vlădică, preoți și credincioși de acelaș sânge, au stat sub dominația Vaticanului și împăraților dela Viena. Totuși puterea imperială și strădaniile Vaticanului n'au reușit să ne înstrăineze de Biserica părinților și de slujbele ei strămoșești.

Voia lui Dumnezeu a fost ca noi să rupem pe veci pecetea dela 1700 și să ne reunim ca să fim un singur suflet, să întemeiem pacea, să păzim unirea duhului după îndemnul Apostolului „să păziți unirea duhului, legătura păcii” (Ef. 4). Hristos este Unul și noi ne-am făcut una întru Hristos cel Unul, care se roagă Tatălui ceresc „ca toți să fie una” (Ioan 17, 21), „să fie una precum suntem și noi” (Ioan 17, 11). Prin actul istoric din 1948, în condițiile de libertate ale regimului de democrație populară s'a înfăptuit adevărata unire a credincioșilor noștri. Clerul și credincioșii despărțiți au revenit la credința cea dintru început și în 21 Octombrie 1948 s'au adunat la Alba-Iulia pentru a renoi jurământul de credință și ascultare față de Biserica Ortodoxă Română. Unindu-ne am împlinit visul de veacuri al părinților și străbunilor, am alungat desbinarea, cu toate relele ei, am sfărâmat duhul vrăj-mășiei și am pus un început unei vieți noi.

Cel cincini ani care s'au scurs dela săvârșirea istoricului act, au dovedit că jurămintele de atunci au fost împlinite. Viața religioasă a credincioșilor a devenit mai adâncă și mai curată. S'a desăvârșit unirea sufletească dintre frați, am prisosit în dragoste unii către alții și ne rugăm împreună pentru mai marii noștri întru Domnul...: „Aceeși gândim, avem aceeaș dragoste, un suflet suntem, una cugetăm” (Fil. 2, 2).

În acești cincini ani de viață bisericească întregită — a spus I. P. S. Mitropolit Nicolae — noi ne-am eliberat de duhul relelor închipuirii și am văzut că credem, gândim și simțim la fel. D-eapta noastră credință este „mai scumpă decât aurul cel pieritor” (I Petru 1, 7). Ea cere dela noi să rămânem uniți în jurul aceluiaș altar, într'o singură Biserică, lucrând pentru așezarea

Îndrumător omiletic

I. Evanghelia dela Matei 25, 31—46

Se poate vorbi despre slujirea deaproapelui. 1. Așa zice Mântuitorul: „Ce ați făcut unuia dintre aceștia... mie mi ați făcut”. Așa dar binele pe care-l facem semenului nostru, i l-am făcut lui Hristos.

2. De aceea Mântuitorul ne judecă și ne prețuiește după binele ce l-am făcut aproapei. Nimic nu are preț mai mare în ochii Lui decât fapta isvorită din dragoste pentru binele deaproapelui.

3. Și cum vom împlini această îndrumare? Desigur nu numai ajutând pe cel neputincios, ci mai ales împlinind munca noastră cu gândul că produsul acestei munci este destinat spre folosința semenilor noștri. Cel de pe ogoare să caute a da recolte cât mai îmbelșugate, ca astfel să se ridice nivelul de trai al oamenilor muncii. Și fiecare la locul lui de muncă să știe că muncește pentru binele și fericirea semenilor, pentru bunăstarea poporului.

4. Numai așa vom împlini legea lui Hristos și vom primi dela El cununa veșniciei.

II. Evanghelia dela Matei 6, 14—21

Se poate vorbi: Despre post.

1. Există două feluri de posturi: postul de bucate și postul de păcate. Primul se ține numai în anumite zile, celalalt trebuie ținut mereu.

2. Mai însemnat e postul de păcate (lepădarea de răutăți), dar nici postul de bucate nu e fără folos. Căci prin acest post se potolesc patimile trupului și sufletul devine mai liber, se întărește puterea voinței și firea omului se disciplinează, se aduce o jertfă lui Dumnezeu și ar-pile rugăciunii sunt ușurate.

3. De aceea Mântuitorul ne cheamă să împlinim la vremea cuvenită împreună cu postul de păcate și postul de bucate și așa să pășim mai sigur pe calea mântuirii.

Preotul Gh. Popa din parohia Oarda de sus, prot. Alba-Iulia, a făcut reparații radicale la biserică, întărindu-i zidurile și renovându-o complet. Credincioșii au contribuit benevol prin bani, materiale și muncă.

păcii în suflete. Ortodoxia înseamnă iubire, dreptate și pace. Pentru susținerea și apărarea ei trebuie făcut totul pentru consolidarea marelui act.

Pr. I. Gh. Ivanciuc